

Sygn. akt: I Cgg 43/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie Przewodniczący: SSO Tadeusz Trojanowski

Protokolant: Cyntia Bartoszewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2023 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa M. S., A. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz M. S. oraz A. S. kwotę 836 969,05 (osiemset trzydzieści sześć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć ⁰⁵/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty:

- 225 000 (dwieście dwadzieścia pięć tysięcy) złotych za okres od dnia 5 maja 2022 roku do dnia 23 października 2023 roku,

- 836 969,05 (osiemset trzydzieści sześć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć ⁰⁵/100) złotych za okres od dnia 24 października 2023 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz M. S. oraz A. S. kwotę 10800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

3. nakazuje pobrać od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 51 184,24 (pięćdziesiąt jeden tysięcy sto osiemdziesiąt cztery ²⁴/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Tadeusz Trojanowski

Sygn. akt I Cgg 43/22

UZASADNIENIE

Powodowie A. i M. S. wnieśli ostatecznie o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. kwoty 836969,05 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 225 000 zł od dnia wytoczenia powództwa tj. 5 maja 2022 roku do dnia 23 października 2023 roku oraz od kwoty 836969,05 zł od kwoty 24 października 2023 roku do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwaną kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazali, iż wyżej wskazanych roszczeń dochodzą tytułem odszkodowania za szkody w nieruchomości spowodowane ruchem zakładu górniczego pozwanej. Główną szkodą jest wychylenie budynku mieszkalnego od pionu. Nadto zgłoszono różnego rodzaju pęknięcia i odspojenia w budynku mieszkalnym; wychylenie od pionu garażu; pęknięcia ścian szamba, pęknięcia nawierzchni betonowych w altanie oraz zjeździe do garażu, odspojenie murków oporowych wjazdu do garażu. W 2020 roku powodowie podpisali z pozwaną ugodę, z postanowień której pozwana nie wywiązała się. Przed wniesieniem pozwu powodowie bezskutecznie

wzywali pozwaną do pozasądowego rozstrzygnięcia sporu. Ostateczna kwota to efekt wyliczeń wynikających z opinii biegłego sądowego sporządzonej na zlecenie sądu w toku postępowania.

Pozwana w odpowiedzi wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powodów kosztami postępowania. W uzasadnieniu przyznała, iż na nieruchomości powodów mogą wpływać wygasające wpływy eksploatacji górniczej oraz że zawarła z powodami ugodę, której nie wykonała. Z ostrożności procesowej, na wypadek uwzględnienia powództwa chociażby w części wniosła o zasądzenie odsetek od dnia wyrokowania.

Sąd ustalił:

Powodowie są współwłaścicielami w 1/2 udziału w nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...). (wydruk z księgi wieczystej k. 6 - 10).

W dniu 2 marca 2020 roku strony zawarły ugodę w której uznano szkody w postaci spękania ścian oraz posadzek w piwnicy, odspojenie klatki schodowej od bryły budynku w budynku mieszkalnym; spękanie i deformacja nawierzchni betonowej, spękania i deformacja ścian w szambie. Ustalono, iż naprawienie szkód nastąpi poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego w określony w ugodzie sposób przez wykonawcę wybranego przez pozwanego. Naprawa miała być wykonana w 2020 roku. (ugoda k. 11 - 12)

Pismem z 10 stycznia 2022 roku powodowie zgłosili wniosek o naprawienie szkód w nieruchomości (wychylenie budynku mieszkalnego od pionu; pęknięcia i odspojenia w budynku mieszkalnym; wychylenie od pionu garażu; pęknięcia ścian szamba, pęknięcia nawierzchni betonowych w altanie oraz zjeździe do garażu, odspojenie murków oporowych wjazdu do garażu) wskazując, iż wiedzę o nich powzięło od roku 2019 do nadal. (wniosek k. 13 - 14)

Ze sporządzonej na zlecenie sądu opinii biegłej ds. budownictwa R. Ż. (1) wynika, iż zarówno budynek mieszkalny jak i garaż są wychylone a wartości wychyleń (odpowiednio 45,31 mm/m oraz 22,98 mm/m) powodują duże uciążliwości w użytkowaniu i kwalifikują je do odtworzenia. Ponieważ budynki na skutek wychylenia są przeciążone, a nadto są one zlokalizowane na terenie, na którym będą występować deformacje terenu jak dla trzeciej (III) kategorii zakładu górniczego – budynki po wyprostowaniu ulegną ponownemu wychyleniu. Nadto przy wychyleniu o takich wartościach nie powinny być już pionowane oraz poziomowane ściany, podłogi czy stropy. Z tego względu naprawa szkód poprzez rektyfikację jest niecelowa. Budynek przez powodów był użytkowany prawidłowo. W roku 2018 zużycie budynku mieszkalnego wynosiło 31,56% zaś w roku bieżącym 34,39%. Stopień zużycia garażu wynosił odpowiednio 45,76% oraz 47,23%. Wartość techniczna budynku mieszkalnego na rok 2019 z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego materiałów wynosi 702914,13 zł (759147,26 zł brutto) zaś z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego nakładów 593657,16 zł (641149,73 zł brutto). Wartości te na rok 2023 wynoszą odpowiednio 692282,18 zł (747664,75 zł brutto) oraz 576 196,65 zł (622292,38 zł). Wartość techniczna garażu na rok 2019 z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego materiałów wynosi 59818,79 zł (73577,11 zł brutto) zaś z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego nakładów 42286,24 zł (52012,08 zł brutto). Wartości te na rok 2023 wynoszą odpowiednio 59416,86 zł (73082,74 zł brutto) oraz 41503,17 zł (51048,90 zł brutto). Koszty remontu nawierzchni utwardzonej oraz zjazdu do garażu wynoszą 15547,05 zł (19122,87 zł brutto); remont posadzki betonowej wiaty wynosi 3309,48 zł (4070,66 zł brutto); rozbiórka szamba to koszt 9316,78 zł (11459,64 zł brutto). Łączna wartość techniczna budynków wraz z kosztami remontu innych składników majątkowych oraz obsługą techniczną (prace projektowe, koszty nadzoru inwestorskiego oraz kierownika budowy) wynoszą na rok 2019 z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego materiałów 879649,38 zł (976531,61 zł brutto) zaś z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego nakładów 752859,86 zł (836969,05 zł brutto). W roku 2023 roku wartości te wynoszą odpowiednio 868615,50 zł (964554,73 zł brutto) oraz 734616,28 zł (817148,52 zł brutto) (opinia biegłej R. Ż. k. 52 – 126; ustne wyjaśnienia k. 172 - 173)

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów wyraźnie wymienionych które podlegały zaliczeniu w poczet materiału dowodowego na zasadzie art. 243² Kodeksu postępowania cywilnego. Żaden z dokumentów nie został skutecznie zakwestionowany pod względem swojej prawdziwości oraz autentyczności.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miały opinie biegłej z zakresu budownictwa R. Ż. (1). Opinie te zostały sporządzone przez osobę dysponującą specjalistyczną wiedzą z wykorzystaniem tej wiedzy. W ocenie Sądu w sposób wyczerpujący odpowiadały one na zadawane przez Sąd pytania, ich treść była spójna, logiczna, płynące z niej wnioski wzajemnie się potwierdzały oraz uzupełniały. Biegła Ż. wyjaśniała opinię główną zarówno ustnie na rozprawie jak i na piśmie stanowczo podtrzymując wnioski płynące z opinii głównej. Z powyższych względów Sąd ostatecznie przyjął wnioski z tych opinii jako podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd zważył:

Roszczenia powodów zasługiwały na uwzględnienie. Strona pozwana ostatecznie nie kwestionowała swojej odpowiedzialności co do zasady tj. ostatecznie przyznała, iż w obszarze nieruchomości powodów była prowadzona działalność górnicza. Sporna była natomiast wysokość należnego odszkodowania. Z uwagi na datę ujawnienia się szkód (nie kwestionowany przez nikogo rok 2019) do ich naprawy stosuje się przepisy Prawa geologicznego i górniczego z 2011 roku. Zgodnie z art. 145 tej ustawy jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 (spowodowane ruchem zakładu górniczego), stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Pozwana odpowiada zatem na zasadzie ryzyka (art. 435 kc w zw. z art. 145 prgg z 2011 roku) tj. niezależnie od winy oraz za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 par. 1 kc w zw. z art. 145 prgg). W myśl art. 363 par. 1 K.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. W sprawie bezspornym było, iż co do zasady zachodzą przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej – na nieruchomości powodów są szkody i w zakresie ostatecznie objętym pozwem są one spowodowane działalnością górniczą pozwanej. Nie było ostatecznie spornym, iż ruch zakładu górniczego spowodował główną szkodę jaką jest wychylenie budynku od pionu.

Strona powodowa ostatecznie domagała się zasądzenia kwoty 836969,05 zł ze wskazanymi szczegółowo odsetkami. Roszczenie zostało sprecyzowane na podstawie opinii biegłej z zakresu budownictwa którą Sąd uznał za mogącą stanowić podstawę rozstrzygnięcia z przyczyn wskazanych wyżej. Ostatecznie żądana kwota stanowi sumę wartości technicznych brutto budynku mieszkalnego oraz garażu według stanu na rok 2019 datę sporządzania opinii z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego nakładów oraz koszty naprawy pozostałych składników (szambo, nawierzchnia utwardzona ze zjazdem do garażu, betonowa posadzka betonowa wiaty). Sąd był zatem związany wyborem przez powodów dochodzonego roszczenia; rozpoznając sprawę mógł się poruszać w granicach sporu zakreślonych przez stronę powodową. Bez znaczenia w takiej sytuacji są rozważania o ekonomicznej opłacalności rektyfikacji zwłaszcza, iż z opinii biegłej wynika, iż jest ona technicznie możliwa; lecz jej przeprowadzenie jest niecelowe albowiem nie usunie szkody w całości (budynki w przyszłości ponownie będą się wychylać).

Z uwagi na stwierdzone w wyniku ruchu górniczego pozwanej wychylenie budynku należało zasądzić od pozwanej na rzecz strony powodowej odszkodowanie w wysokości żądanej przez powodów sumy wartości technicznych brutto budynku mieszkalnego oraz garażu według stanu na rok 2019 datę sporządzania opinii z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego dotyczącego nakładów oraz koszty naprawy pozostałych składników (szambo, nawierzchnia utwardzona ze zjazdem do garażu, betonowa posadzka betonowa wiaty). Jak już wyżej wspomniano Sąd był związany granicami żądania.

Wyżej wymienioną kwotę zasądzono z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (art. 481 k. c.) zgodnie z ostatecznym żądaniem powodów to jest od pierwotnie żądanych 225 000 złotych od dnia 5 maja 2022 roku (data wniesienia pozwu) do dnia 23 października 2023 roku (data rozszerzenia powództwa) oraz od ostatecznie żądanej kwoty od dnia 24 października 2023 roku do dnia zapłaty. Zapłatę świadczenia zasądzono do rąk obu powodów z uwagi na wewnętrzne stosunki łączące powodów jako właścicieli nieruchomości (wspólność małżeńska).

Koszty procesu zasądzono na zasadzie art. 99 kpc w zw. z art. 98 kpc w całości wobec ostatecznego wyniku sprawy tj. przegranej pozwanego (par. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku

w sprawie opłat za radców prawnych). Nieuiszczone koszty sądowe nakazano pobrać od pozwanego na zasadzie art. 113 ust. 1 uoksc w zw. z art. 98 kpc. Na koszty te składają się opłata od ostatecznie zasądzanego roszczenia od uiszczenia której powodowie byli z mocy ustawy zwolnieni 41849 zł oraz wynagrodzenie biegłych przyznane oraz wypłacone przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Gliwicach w łącznej wysokości 9335,24 postanowieniami z 3 sierpnia 2023 roku 9076,44 zł; z 21 listopada 2023 roku 258,80 zł; łącznie 51184,24 zł.

SSO Tadeusz Trojanowski

.